

Rámcový program putovania za živú rieku Hron 2025

23. 8. – 31. 8. 2025

Rieka Hron, druhá najdlhšia rieka prameniaca na Slovensku, prešla v minulosti výraznými reguláciami, ktoré zmenili jej dĺžku aj charakter toku. V dôsledku narovňavania meandrov, odstavovania a zasypávania riečnych ramien a spevňovania a narovňavania koryta stratil Hron viac ako 50 km zo svojej pôvodnej dĺžky. Zvyšky meandrov, početných ramien a zákrut, ktoré rieka vytvárala na svojej ceste, zostali v krajine zachované iba v niektorých častiach krajiny a postupne vysychajú. Brehové porasty boli nahradené intenzívne využívanými poľami alebo hospodárskymi lesmi, rieku sme prehradili viac ako 20 malým vodnými elektrárnami (MVE). Tieto zmeny priniesli postupne problémy aj nám, ľuďom. Narovnaná a prehradená rieka sa začala zahľbovať a dnes namiesto sytenia vodou krajinu vysušuje. Nad prehradeniami sa hromadí bahno, ktoré sa nedá využiť, a pod elektrárnami, kde je rieka umelo prehĺbená, mizne podzemná voda zo studní. Premenená krajina nedokáže držať vodu a škody počas povodní aj sucha narastajú.

Napriek tomu všetkému sa aj na Hrone zachovalo ešte dosť prírodne cenných úsekov, kde môže rieka voľne prúdiť. Tieto boli zahrnuté do siete európsky významných území Natura 2000.

Rieka Hron potrebuje nielen ochranu niektorých úsekov, ale aj obranu tých, ktoré by mali byť zničené napríklad výstavbou nových prehradení a tiež obnovu tých častí, ktoré sme poškodili alebo zničili. Niektoré aktivity obnovy sa už začali, iné budú postupne pribúdať v najbližších rokoch. Iniciatívu prebrali aj samosprávy, mimovládne organizácie a miestni podnikatelia. A práve tento odkaz potreby obnovy rieky Hron chceme komunikovať počas putovania od prameňa Hrona do Dunaja v roku 2015. Nadviažeme tak na putovanie z roku 2015, kedy sme politikom odkázali, rieka Hron neunesie nové MVE a viac nových prehradení, a na rok 2020 sme hovorili o vplyve existujúcich prehradení MVE.

Organizátormi akcie sú iniciatíva Za živé rieky a čistú vodu, WWF Slovensko, Združenie Slatinka, OZ Hereditas, CK Adventurio s podporou prevádzkovateľov poľnohospodárskych lodí a vodáckych táborísk pri rieke Hron. Zoznam organizátorov je však otvorený, radi privítame ďalších podporovateľov a pomocníkov. Možnosť prihlásenia sa online cez formulár: <https://forms.gle/E6D3XNQW4GpGQN367>

Rámcový program

sobota 23. 8. 2025 - prameň rieky Hron

- 10:00 hod. – slávnostné zahájenie splavu za účasti pozvaných hostí, odborníkov a médií
- cca 11:30 - presun do kempu v Nemeckej: spoločne autami, resp. cyklisti po trase cca 70 km (Telgárt - Brezno - Podbrezová - Nemecká)
- cestou zastávka v meste Brezno
- 20:00 hod. – neformálna diskusia účastníkov v kempe Nemecká

nedeľa 24. 8. 2025 Nemecká - Vlkanová

- člnom z Nemeckej do Šálkovej alt. Vlkanovej (31 km)
- prenocovanie: kemp Fort Geronimo, Vlkanová

pondelok 25. 8. 2025 Vlkanová – Jalná

- člnom z Vlkanovej do Jalnej (32 km)

- cestou zastávka na sútoku Hrona a rieky Slatina (Zvolen) - pripravovaná obnova ramienka Hrona
- 19:00 hod. - Centrum nezávislej kultúry Záhrada, Banská Bystrica - diskusia o stave prípravy malých vodných elektrární na Hrone a občianskych aktivitách na ochranu rieky Hron
- prenocovanie: Jálná, pri bufete

utorok 26. 8. 2025 Jálná - Revištské Podzámčie

- 9:00 hod. - komunitné raňajky v Jalnej za účasti zástupcov samospráv, miestnych občanov a médií
- člnom z Jalnej do Revištského Podzámčia (28 km)
- cestou zastávka v Šášovskom Podhradí - plánované obecné chránené územie a v Lovči - pripravovaná obnova ramena Hrona
- 18:00 hod. - BÚDA, Žiar nad Hronom - diskusia o obecných chránených územiach na Hrone
- prenocovanie: kemp Revištské Podzámčie

streda 27. 8. 2025 Revištské Podzámčie - Brehy

- člnom z Revištského Podzámčia do Brehov (18 km)
- cestou zastávka v Žarnovici - pripravovaná výsadba stromov a odstránenie stupňov na rieke Kľak, prítoku Hrona a v Rudne nad Hronom - vylepšenie obnoveného ramena Hrona
- prenocovanie: táborisko Brehy

štvrtok 28. 8. 2025 Brehy - Kalná nad Hronom

- člnom z Brehov do Hronského Beňadiku a Psiarov (10 km)
- cestou zastávka v Hronskom Beňadiku - pripravovaná obnova ramena Hrona v obecnom chránenom území Beňadické alúvium Hrona, stretnutie s médiami a zástupcami obce Hronský Beňadik
- presun do Kalnej - podľa aktuálneho stavu sčasti autami
- pripravovaná večerná diskusia v Leviciach - bude potvrdené miesto a časť - diskusia o vplyvoch prehradení na vodné ekosystémy a miestny komunit
- prenocovanie: lodenica Vodáckeho klubu Hron Kalná nad Hronom

piatok 29. 8. 2025 Kalná nad Hronom - Jur nad Hronom

- člnom z Kalnej nad Hronom do Jura nad Hronom (20 km)
- prenocovanie: kemp Vodník, Jur nad Hronom

sobota 30. 8. 2025 Jur nad Hronom – Hronovce

- člnom z Jura nad Hronom do Hronoviec (20 km)
- cestou zastávka pri Vozokanskom luhu - pripravované zavodenie ramien
- prenocovanie: lúka pri Hrone, Hronovce, alt. lodenica

nedeľa 31. 8. 2020 Hronovce - Kamenica n./H. (ukončenie splavu)

- člnom z Hronoviec do Kamenice nad Hronom (35 km, z toho cca 5 km po Dunaji)
- cestou zastávka pod obcou Bíňa - prirodzená renaturácia rieky nižšie od mosta
- cca 14:00 hod. - ukončenie splavu za účasti pozvaných hostí, zástupcov médií
- v prípade záujmu – prenocovanie v súkromnej chate v Chľabe

Detailný program a ďalšie informácie o kampani postupne dopĺňame na FB Za živé rieky a na webe: <https://www.ziverieky.sk/clanky/za-zive-rieky-2025/> Organizátori si vyhradzuju právo program prispôbiť podľa aktuálnych podmienok.

Kontakt: Martina Paulíková, 0915 811 195, paulikovazvolen@gmail.com

Spoločenská iniciatíva Za živé rieky a čistú vodu vznikla na základe výzvy vedcov z jesene 2015 a na základe spoločného želania ľudí žijúcich na Slovensku, aby sa rieky, ako ich dnes ešte máme možnosť poznať, nestali onedlho minulosťou. Rôznorodá skupina, v ktorej sú vodáci, rybári, turisti, miestni podnikatelia, odborníci rôzneho zamerania, zástupcovia samospráv aj mimovládnych organizácií, ale aj "obyčajní" občania, po desiatich rokoch organizuje opäť putovanie riekou Hron. O členoch iniciatívy a ich činnosti sa dozviete viac na <https://www.ziverieky.sk/o-nas/kto-sme/>

**Združenie
SLATINKA**

